

Motion till riksdagen 2012/13:C384

av **Barbro Westerholm (FP)**

Föräldraskap vid assisterad befruktning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om föräldraskap vid assisterad befruktning.

Motivering

Regeringen beslutade den 3 november 2005 att tillkalla en särskild utredare för att överväga om föräldraskapet för en kvinna som är partner eller sambo med barnets mor bör utvidgas till att gälla även vid assisterad befruktning utanför tillämpningen av lagen (1984:1140) om insemination och lagen (1988:711) om befruktning utanför kroppen, numera 6 och 7 kap. lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m., dvs. vid assisterad befruktning som har skett i utländsk sjukvård eller i egen regi. Det skulle utredas om föräldraskapet för en partner bör presumeras på liknande sätt som faderskapet för gift man. Det skulle vidare övervägas om det behövs åtgärder för att ytterligare förbättra möjligheterna för barn som kommer till genom assisterad befruktning med donerade spermier eller ägg att få kännedom om sitt biologiska ursprung (dir. 2005:115).

Utredningen överlämnades till regeringen i januari 2007. Det har gått mer än fem år sedan dess och behovet att genomföra utredningens förslag till lagändringar har blivit alltmer uppenbart. Förslaget innebär följande:

Bestämmelserna om föräldraskap för en kvinna ska ändras och även omfatta assisterad befruktning som sker utanför tillämpningsområdet av 6 och 7 kap. Lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m., t.ex. vid behandling utomlands eller insemination i egen regi. Av detta följer att det inte ska fastställas något faderskap för spermiegivaren i dessa fall.

Den kvinna som är moderns registrerade partner ska automatiskt anses vara barnets förälder och bestämmelse om föräldraskap för moderns

Fel! Okänt namn på

partner (föräldraskapspresumtion) motsvarande den nuvarande faderskapspresumtionen ska införas.

Föräldraskapspresumtionen ska kunna hävas om det med hänsyn till samtliga omständigheter inte är sannolikt att barnet avlats genom en insemination eller befruktning utanför moderns kropp som partnern har samtyckt till. Godkänner moderns partner skriftligen en mans bekräftelse av faderskapet i ett sådant fall och har bestämmelserna om bekräftelse av faderskap iakttagits ska anses fastställt att moderns partner inte är barnets förälder. Modern ska i dessa fall skriftligen godkänna bekräftelsen.

Är modern sambo med en kvinna ska föräldraskapet fastställas genom bekräftelse eller dom på samma sätt som sker idag när barnet tillkommit genom assisterad befruktning som skett inom svensk hälso- och sjukvård.

Stockholm den 5 oktober 2012

Barbro Westerholm (FP)